

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Hyemalis - A Dominica I. Adventus Domini nostri usque ad
Dominicam Septuagesimæ

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

De sanctis Confessoribus non Pontificibus. Sint lucernæ Ardentis in
manibus vestris. Quantùm cuique est vigilantia, tantùm virtutis & meriti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44194

num instructis, Væ nobis si timidos & ignaros habuissimus Patres; & vae illi animæ audaci, quæ sine scientia necessaria, & sine studio scripturarum sibi & alijs satis scire præsumit. Vique quò imprudenter adhibent scientiam?

III. PUNCTUM

SIC igitur ea vendendum est ne scientia Virtuti praeferatur, ut tamen scientia non negligatur; Cum non minus detrimenti virtus possit accipere ex neglecta scientia, quam ex nimio literarum studio: Sic itaque simul utrumque coniungendum est, ut alteri non obstat alterum, imò proficit, & se in mutuo iuvent & foveant. Ex virtute scientia comparatur, & per scientiam virtus conservetur. Robur accedit utrique ex utraque, dum per virtutem scientia conquiritur & exercetur, ac per scientiam virtus operatur & prævalet. Aptillimè Ildorus: Tam vitâ, quam doctrinâ clarere deberet Ecclesiasticus Doctor, nam Doctrina sua vitâ arrogantem reddit, vitâ sine doctrina inutilem facit. Vbi tamen esset contentio inter utramque, tum planè cedat scientia, neque tempus aut locum virtuti usurpet. Nam, ut ait S. Bonaventura, scientia pro virtute relicta, postmodum melius per virtutem reperitur. ATTENDE tibi & doctrinæ, ait Apostolus, infra in illis, hoc enim faciens, & tempus saluum facies, & eos qui te audiunt.

Hunc S. Augustinus, Sic, inquit, per ignem

& aquam tenenda est via, ut nec exuratur homo, nec demergatur; sic inter apicem superbia & voraginem desidia, iter nostrum temperare debemus, sicut scriptum est, non declinetis neque ad dexteram, neque ad sinistram.

Præclare verò sanctus Bernardus de modo sciendi & sine, unde pendet tota est scientiæ cum virtute conjunctio: *Ve scias*, inquit, quo ordine, quo studio, quo sine, quæque nosse oporteat. Quo ordine, ut id prius, quod maturius ad salutem; Quo studio, ut id ardentius, quod vehementius ad amorem; Quo sine, ut non ad inanem gloriam, aut aliquid simile, sed tantum ad adificationem tuam vel proximi. Sunt namque qui scire volunt eo sine tantum ut sciant, & turpis curiositas est: & sunt qui scire volunt, ut sciatur ipsi, & turpis vanitas est; & sunt qui scire volunt, ut scientiam suam vendant pro pecunia, pro honoribus: & turpis quæstus est. Sed sunt qui scire volunt ut adificent, & charitas est. Et item qui scire volunt ut adificentur, & prudentia est. Horum omnium soli ultimi duo, non inveniuntur in abusione scientiæ, quippe qui ad hoc volunt intelligere ut beneficiant.

Si sapientiam invocaveris, & inclinaveris cor tuum prudentiæ: tunc intelliges timorem Domini, & scientiam Dei invenies, quia Dominus dat sapientiam, & ex ore eius prudentia & scientia.

Vide 3. par disc. 40. pag. 1168. de ordine.

Serm. 36. in Cant.

Pr. 2.

Pr. 1.

De summo bono c. 36.

1. Tim. 4.

Eph. 81.

COMMUNIS SANCTIS CONFESSORIBVS NON PONTIFICIBVS.

Sint lucernæ ardentes in manibus vestris. Luc. 12.

VERITAS PRACTICA.

Quantum cuique est Vigilantiæ, tantum Virtutis & meriti.

RATIO EST, Quia ordinariè loquendo, tantum cuique est virtutis & meriti, quantum sibi vim facit.

Sed quantum cuique est Vigilantiæ, tantum sibi vim facit.

Ergo & tantum est illi Virtutis & meriti. Quæ sanè consideratio multum valere debet ad commendationem vigilantiæ.

II. PUNCTUM.

QUOD lucernæ illæ ardentes, quæ à Domino commendantur, Vigilantiæ significent; quanta sit in se illa Virtus, & quan-

ta fuerit in sanctis Confessoribus, quantumque inde eluxerint, & progrediendo per tres perfectionis vias ad supremum eius gradum pervenerint, vide si vacat in meditatione ad in declarandum instituta. Veritas verò Practica quæ inde deducitur, & quàm hic solum spectamus, tanti est momenti & ponderis, quanti res ipsa quam continet, nempe Virtus in actu, vel habitu, de utroque enim intelligi potest: *Tantum scilicet esse unicuique virtutis & meriti, quantum erit vigilantiæ, seu animi vigilantia ad virtutis exercitium.*

Ratio verò quæ affertur, aperta est & sæpe alibi agitata, quòd tantum sibi cuique est virtutis & meriti, quantum sibi vim facit, ut appetitum, seu partem hominis inferiorem subijciat rationi, & rationem Deo. In hac enim subiectione & subordinatione partium hominis, totius humanæ vitæ consistit.

fistit ordo, cui constituendo deseruit tota virtutum connexio. Certe Virtus à Clemente Alexandrino non aliter definitur, quam concinna & congrua animi affectio, quæ per solam vitam rationi subicitur.

L. 9. Poet. 6. 13.

Ipsæ quatuor præcipuæ & Cardinales Virtutes, ad quas cæteræ Morales referuntur, non aliâ magis de causâ dicuntur esse necessariæ, quam ut istam subjectionem faciant, vel conferrent. Unde non tantum sic dictæ putantur Cardines, quod sint præcipuæ; sed quod iis veluti Cardinibus, anima suis in quatuor potentiis aperitur Bonis, quod est conforme & conveniens rationi, & claudatur Malo, quod est disconveniens. Sicque ad unamquamque potentiam continendam & perficiendam sunt institutæ, ut Prudentia resideat in intellectu, Iustitia cum duabus aliis in voluntate; sed Fortitudo irascibili continendo deseruit, sicut Temperantia Concupiscibili. Nihil autem perfectionem usquam acquisita, quod in istis virtutibus non sit, ait S. Prosper, & alibi fuisse monstratum ex SS. Patribus, atque ex ipsa re, totam perfectionem referri ad illam partium seu potentiarum animæ subjectionem, quæ sicut fieri non potest sine virtutum exercitio, ita nec virtutes exerceri sine illa subiectione, & sine quadam vi illata homini ad illam efficiendam.

De Cont. vita c. 18.

Fide supra. Fer. 5. Dom. 4. & 3. die Janu.

Qualis enim virtutis actus esset, si non subiceretur appetitum rationi? An posset ille actus esse ordinatus, dum animus inordinatus esset? At nonne tum inordinatus est animus, cum appetitus non subest rationi? Ubi ergo in illa inordinatione virtus? Plane oporteret virtutem animi esse inordinatam, aut prorsus inutilem, si non subiceretur appetitum rationi, quam verum est tum inordinatum esse omnium, quando non subest rationi appetitus. Sed virtutem esse inordinatam aut inutilem, nec ipsæ aures ferre possunt. Manet ergo virtutis exercitium consistere in illa subiectione faciendâ, & tantum esse curæ virtutis & meriti, quantum sibi vim facit ad illam subiectionem aggrediendam & continendam. Sic regnum caelorum vim patitur, & violenti rapiunt illud. O quale motuum violentiæ sibi inferendæ.

Matth. 11.

II. PUNCTUM.

SED quantum cuique est vigilantia, tantum sibi cum divina gratia vim facit, & tantum subicit appetitum rationi, & rationem Deo.

Ista enim subiectio tam rationalis est, & ad eam efficiendam tot rationes nos movent, ut si advertat animus, nec ut solet, abripiatur à se ipso, aut indormiscat ratio, plane appetitum domet, ne ab illo dometur. Hoc est enim quod solum excusamus in lapsibus nostris quotidianis, non advertēbam, non cogitabam quasi diceretur non essem lapsus si advertissem. Hoc est etiam quod in Scripturis propterea tantopere commendatur, ut nobis attendamus, nobis invigilemus, & ad singula quæque animum applicemus; quasi in hac una vigilantia cura totum rationis negotium esset positum, quasi hoc esset virum esse. Confortare & esto vir, inquit, David moriturus filio suo Salomoni, & observa custodias Domini Dei tui, ut ambules in vinis eius: ut intelligas universa quæ faci, & quocumque te verteris.

3. Reg. 7.

Sic ipse Salomon sua scripturus Proverbia, hunc sibi finem proponit; Vi detur, inquit, parvulus astutus, adolescenti scientia & intellectus, ad singulas scilicet dirigendas actiones ex recte rationis & legis æternæ regula. Quod idem reperens his & similibus sententiis; Sapientia, inquit, callidi est intelligere suam.

Prov. 1.

Ibid. 14.

Quidquod ipse Dominus, ipsa incarnata Sapientia, nihil in suis præceptis repetit frequentius, nihil inculcat vehementius quàm verbum, quàm parabolis, quàm exemplis, quàm hoc unum: Vigilate, videte, vigilate; quod autem vobis dico, omnino dico, vigilate. Et quod magis miseris, cum ipse in horto, seu monte Olivarum adisset præfens suis illis tribus Discipulis, quos socios suæ tristitiæ sibi asciverat; Vigilate, inquit, & orate, ut non intretis in tentationem: Quasi aperire diceret, non satis illis esse, quod adisset præfens, nisi etiam vigilarent: si tamen vigilantiam adhiberent, nihil prorsus damni à tentatione futurum, adeo potens est vigilantia.

Matth. 15.

Certe sanctus Joannes Chryostomus non dubitavit asserere minorem gratiam cum hominis vigilantia plus effecturam, quàm si major adesset gratia non ita vigilantis. Quod luculentè coarctat exemplo Salomonis & Jobi, quorum ille cum tam multis, quas à Deo consecutus est, gratis miserè perit, quia non sibi satis attentè vigilavit; hic autem in media gentilitate constitutus, solo rationis lumine, non quidem sine gratia, sed longè impari, quantum saltem ad æterna auxilia, sese contra universas demonis vires servavit, quia scilicet sibi semper præfens aderat, quia, ut ipse, ait, Verebatur omnia

Iob 9. & 32. opera

opera sua, sciens quod Deus non parceret delinquenti; Et semper quasi timentes super se fluctus timores Deum, & pondus eius ferre non possent; id est, dum cogitaret se habiturum Deum offensum, si se impatientia daret; sese continuit, ne Deum haberet offensum: sicque sibi advigilans, nullum aut exiguum inordinati animi signum dedit. O quanta vis vigilantiae, cum divina gratia! O quanta mentis incuria, quae sic sibi non vigilat!

III. PUNCTUM.

Quantum ergo cuique est vigilantia, tantum est Virtutis & meriti; Quia tantam sibi quisque vim facit ad subiiciendum Rationi appetitum, quantam ad id affectum curam & sollicitudinem, ex qua subiectione appetitus, tota est Virtus & omne meritum. Vos autem curam omnem subinferebant, inquit S. Petrus, ministrare in fide vestra virtutem, in virtute autem scientiam; Et quae plura prosequitur de singulis virtutibus, quae ab illa cura procedunt: Tum vero pergens; Cui enim; inquit, non praesto sunt haec, caecus est, & manu tentans. Quasi diceret: Totum est a vigilantia; Si cui virtus ita est comparata & acquisita, ut praesto sit ad omne opus, inde est quia ille oculatus & vigilans fuit ad cre-

bro virtutis actus exercendos. Si cui vero non praesto est virtus, non aliunde est, quam quod is veluti caecus fuit, minimè vigilans ad rationis ductum & Gratiae.

Atque hinc mystica illa repraesentantur animalia, plena oculis ante & retro, in circuitu & intus, id est, in ipsis oculis alij sunt oculi, ut qui vigilant magis adhuc advigilent, sicut qui iusti & sancti sunt, magis adhuc iustiificentur; Unde est illud Apostoli: *Evigilate iusti, & nolite peccare*; Id est, tantum adhuc vigiliantiae quantum necesse est, ad omne profus peccatum evitandum; vel potius quantum novae in dies adhibueritis vigilantiae, tanto minus peccabitis; Et tanto major fiet vobis accessio Iustitiae seu virtutis & meriti.

Nihilne te ista movebunt ad maiorem vigilantiam? Nihilne te illud Christi Domini, *Esto vigilans; Nisi vigilaris, veniam ad te, tamquam fur, & nescies quâ hora veniam ad te*. Nonne omni hora potest venire? Nonne ergo omni hora vigilandum, ne te non vigilansem reperiat? Nonne qui furem timet, eo cautius vigilat, quocirca scit in id furem maximè vigilare, ut in cautum ipsum adoratur & spoliatur? *Illumina Domine oculos meos, ne unquam obdormiam in morte, ne quando dicat inimicus meus, praevalevi adversus eum.*

COMMUNIS OMNIBVS
SANCTIS, ORDINIS RELIGIOSI
FUNDATORIBUS.

Mortuus est Pater eius, & quasi non est mortuus: similem enim reliquit sibi post se. Eccles 30.

Laudemus Viros gloriosos & Parentes nostros in generatione sua. Ibidem. 44.

VERITAS PRACTICA

Virtutum Patris nostri Gratia, non sermonibus exprimenda est, sed operibus comprobanda.

Hom. 2. de S. Eusebio.

VERBA sunt S. Maximi se sancto Eusebio Vercellensi, quorum sensus non est, reticendam esse sermone laudem illius Sancti, quem laudat, cum ipse sibi pugnantia diceret; sed potius quia illum maximè laudandum putat, sic à suis laudari vellet, ut nihil de eius laudibus detraheretur: si verò tantum sermone laudaretur & non operibus, multum de eius laudibus detractum putat. Unde, inquit,

non sermones sed operibus, comprobanda est virtutum eius gratia.

ATQUE hinc veritatis proposita Ratio est, Quia si à suo praecipuo Fundator Religiosi Ordinis laudandus est, ut quod est praecipuum in eius laude, non decerpatur.

Sed si tantum sermonibus & non operibus laudaretur, quod praecipuum est de eius laude, decerpatur.

Ergo non sermonibus tantum, sed operibus est laudandus.

I. PUNCTUM.

EX multis quae de hoc argumento habentur in Meditatione Communi sanctis Religiosi Ordinis